

Διήμερο για την Αρχαία Ελληνική Θρησκεία:

Ιερά και θρησκευτικοί λειτουργοί

8-9 Μαΐου 2023

Με τις προσκεκλημένες καθηγήτριες

Στέλλα Γεωργούδη / Stella Georgoudi (EPHE, Paris)

&

Jenny Wallensten (Swedish Institute at Athens)

Museum of Fine Arts Boston Inv. 01.7515. Ενεπίγραφο χάλκινο «κλειδί» από το ιερό της Αρτέμιδος στους Λουσούς (36, 6 cm), 500-475 π.Χ, Επιγραφή: ΤΑΣ ΑΡΤΑΜΙΤΟΣ ΤΑΣ ΕΝ ΛΟΥΡΟΙΣ. γραμμ. «επί τα λαιά»)

Δευτέρα 8 Μαΐου 2023, ώρα 18:00, Αίθουσα ΦΑ3

JENNY WALLENSTEN, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια και Διευθύντρια του Swedish Institute at Athens

Locked In/Locked Out: How Was Access to Sanctuaries and Their Sacred Buildings Controlled in Practice?

Η διάλεξη θα πραγματοποιηθεί στα Αγγλικά. Ερωτήσεις μπορούν να γίνουν και στα Ελληνικά.

<u>Summary</u>: Lately, travelling to, or walking in festive procession towards, a sanctuary has received a lot of attention. But what happened right before the entrance; was one free to enter a sanctuary at will? And what about the movements of the worshipper once inside sacred ground? Could one easily enter a temple and in that case, how were movement among precious and sacred objects monitored? This paper attempts to walk with the sanctuary visitor, step by step from the entrance towards the focus of a his or her journey: the cella, the cult statue and perhaps altars inside it. Given the great variety of sanctuary character and the state of our sources, my contribution will necessarily be a diachronical overview and amongst buildings within the sanctuary I focus on the temple itself.

Once the evidence is collected, it becomes clear that temple access must have been less restricted than previously thought, for the simple reason that temples played a much more important role in performed ritual than scholarship has hitherto assumed. Scholars now underline that temple architecture should not only be understood in aesthetic terms only, as passive monuments, but instead as interactive arenas of ritual use. For example, ramps and stairs rather invited than hindered worshippers to go towards the temple doors and once standing on the temple platform, all areas surrounding the cella were probably actively used. Since access was not strictly limited, then more monitoring temple staff was needed. The second part of the chapter surveys the personnel and argues that sculptured temple staff, such as portrait statues of priestesses, to some extent assisted the living.

Τρίτη 9 Μαΐου 2023, ώρα 16:00, Αίθουσα ΦΑ3

ΣΤΕΛΛΑ ΓΕΩΡΓΟΥΔΗ / STELLA GEORGOUDI, Ομότιμη καθηγήτρια της École Pratique des Hautes Études και Επίτιμη Διδάκτωρ του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων

Θεούς θεραπεύειν: ιερείς, ιέρειες και άλλοι λειτουργοί στην υπηρεσία των θεών στην αρχαία Ελλάδα

Περίληψη: Στις αρχαίες ελληνικές πόλεις, υπάρχει ένα πλήθος λειτουργών, ανδρών και γυναικών που είναι επιφορτισμένοι με την λατρεία όχι μόνο των θεών, αλλά και των ηρώων. Εκτός από τους ιερείς και τις ιέρειες, κάθε πόλη ορίζει, κυρίως με εκλογή ή με κλήρο, έναν σημαντικό αριθμό πολιτῶν αλλά και πολιτίδων, που ασχολούνται ενεργά, με συλλογικό ή ατομικό τρόπο, με τις «υποθέσεις των θεών», με τὰ θεῖα πράγματα. Λόγω της μεγάλης ποικιλίας των πηγών (φιλολογικών, επιγραφικών, αρχαιολογικών, εικονογραφικών κλπ.), της ποικιλομορφίας και της πολυσημίας αυτών των προσώπων, αλλά και λόγω του κατακερματισμού των καθηκόντων τους, είναι αναγκασμένος κανείς να περιοριστεί σε μια γενική εικόνα, δίνοντας μερικά μόνο παραδείγματα σχετικά με τον χαρακτήρα και την δράση αυτών οι οποίοι θεοὺς θεραπεύουν.